Nr 31

Konstitutionsutskottets betänkande med anledning av motion om rätt för församling att bevilja anslag till svenska kyrkans mission och utvecklingsbistånd.

Motionen

I motionen 1973:546 av herr Werner i Malmö m. fl. (2 m, 1 c) hemställs "att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om förslag syftande till att svensk kyrkoförsamling skall erhålla rätt att bevilja anslag till svenska kyrkans mission och utvecklingsbistånd".

Frågans tidigare behandling

Vid 1971 års riksdag behandlades motionen 1971:557 (m) med samma syfte som den förevarande.

I sitt betänkande (KU 1971:43) redogjorde utskottet för gällande regler och deras bakgrund ävensom för frågans behandling vid 1968 och 1970 års kyrkomöten. Utskottet lämnade även vissa uppgifter om verksamheten hos Svenska kyrkans missionsstyrelse och Lutherhjälpen. I dessa delar hänvisas till 1971 års utskottsbetänkande. För egen del anförde utskottet följande:

Gällande reglering av den kommunala kompetensen förutsätter i princip att kommunal verksamhet skall vara knuten till kommunen och sålunda av lokal natur. Detta gäller även med avseende på kyrklig kommun. Med hänsyn härtill kan det inte anses falla inom kyrklig kommuns kompetens att bevilja anslag av utdebiterade medel till mission eller u-landshjälp. I förevarande motion hemställs nu att församling skall medges sådan rätt.

Motionen överensstämmer till sitt syfte helt med en framställning till regeringen i saken av 1970 års kyrkomöte. Enligt vad utskottet inhämtat avser regeringen att ta ställning till denna framställning i samband med prövningen av det betänkande om den kommunala kompetensen, som kommunalrättskommittén väntas avlämna inom kort. Enligt utskottets mening bör den också lämpligen prövas med beaktande av kommunalrättskommitténs förslag till kommunal kompetensreglering i stort. Det torde därför inte föreligga skäl till någon riksdagens åtgärd i anledning av motionen.

I ett särskilt yttrande anförde herr Werner i Malmö följande:

Kristen mission och diakoni har sin grund i evangelierna och hör därför till en kyrkas äktkristna livsyttringar. Svenska kyrkans uppgift att bedriva mission är fastslagen i Kungl. Maj:ts stadga för Svenska kyrkans missionsstyrelse. Den diakonala verksamheten, som syftar till omsorg om hela människan, är för kyrkan lika självklar som missionen. I kampen mot nöd och underutveckling i de fattiga länderna måste också kyrkan

aktivt delta. Varje församling har del i ansvaret för kyrkans uppgifter, också vad gäller mission och diakonal verksamhet. Det framstår därför som orimligt, att kyrklig församling enligt gällande kompetensreglering saknar rätt att med skattemedel stödja kyrkans eget arbete i främmande land.

I enlighet med utskottets hemställan avslog riksdagen motionen.

Ny utredning

Den 25 maj 1973 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för civildepartementet att tillkalla sakkunniga med uppdrag att utreda frågan om kommunala och landstingskommunala åtgärder i anslutning till den svenska internationella biståndsverksamheten.

Den 5 juni 1973 beslöt Kungl. Maj:t att till den ifrågavarande utredningen för övervägande överlämna skrivelsen 1970:43 från 1970 års kyrkomöte såvitt den gällde sådan ändring av lagen om församlingsstyrelse, att församling äger bevilja anslag till internationellt biståndS- och utvecklingsarbete och – i begränsad utsträckning – till svenska kyrkans mission.

Utskottet

Förevarande motion överensstämmer till sitt syfte med en framställning till regeringen från 1970 års kyrkomöte. I denna begärdes sådan ändring av församlingsstyrelselagen att församling skall äga bevilja anslag till internationellt biståndS- och utvecklingsarbete samt – i begränsad utsträckning – till svenska kyrkans mission. Sedan motionen väcktes, har regeringen beslutat tillsätta en utredning om kommunala och landstingskommunala åtgärder i anslutning till den svenska internationella biståndsverksamheten. Utredningen skall i sitt arbete bl. a. överväga framställningen från 1970 års kyrkomöte. Den i motionen upptagna frågan är sålunda numera föremål för utredning i ett större sammanhang. Med hänsyn härtill bör motionen enligt utskottets mening inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:546.

Stockholm den 17 oktober 1973

På konstitutionsutskottets vägnar
HILDING JOHANSSON

Närvarande: herrar Johansson i Trollhättan (s), Larsson i Luttra (c), Henningsson* (s), Nelander (fp), fru Thunvall (s), herrar Hernelius (m), Pettersson i Örebro (c), Bergqvist (s), Karlsson i Malung (s), Fiskesjö (c), Gustavsson i Ängelholm (s), Norrby i Åkersberga* (fp), Wictorsson* (s), Olsson i Edane (s) och Wijkman (m).

* Ej närvarande vid justeringen.

GOTAB 73 5183 S Stockholm 1973